

SCENE 35 • NUMBER 7

Lietusmētēlis

Friday, the first rehearsal on the square. A storm. You come back soaked again. The yellow jacket is not a raincoat.

122 Words · 5 Exercises · Duration: 15 min.

The weather and what to wear

Latvian

Read & listen online

LEARNING GOAL

I can say why something is so, and give and accept a compliment.

Maija = ■ Lena (Lukas) = O

Learning as Lukas? Use the words in brackets.

Friday evening. After the first festival rehearsal on the market square, where you helped set up the café stall in a storm, you come up the stairs, dripping.

■ Jūs atkal esat slapja (slapjš)!

○ Ārā ir vētra. Manas drēbes ir slapjas. Kurpes arī.

■ Kur ir lietussargs?

○ Birojā. No rīta spīdēja saule.

■ No rīta vienmēr spīd saule.

■ Un dzeltenā jaka?

○ Arī slapja. Silta, bet tas nav lietusmētelis.

■ Jaka ir aukstumam, ne lietum. Jums vajag lietusmēteli.

She goes to the cupboard on the landing and comes back with an old green raincoat.

■ Pagaidiet.

■ Mans vecais lietusmētelis. Uzvelciet.

○ Sauss! Un ļoti silts.

■ Jums pietāv. Labāk nekā dzeltenā jaka.

○ Paldies. Cik tas ir vecs?

■ Četrdesmit gadi. Vecāks par jums.

Something heavy is in the pocket.

○ Kas ir kabatā? Atslēga. Veca un smaga.

You read the old paper label on it.

○ Bēniņi. Bēniņu atslēga?

■ Paturiet.

○ Kāpēc man?

■ Jo jūs tagad esat no septītās mājas.

○ Kas ir bēniņos?

■ Vecas lietas. Daudz vecu lietu.

You sneeze.

○ Apčī!

■ Nu redzat. Tēja un gulta. Tagad!

○ Bet rīt ir mēģinājums...

■ Rīt jums jāpaliek gultā. Visu dienu.

○ Labi, Bērziņas kundze.

■ Tagad es jums atnesu tēju.

Vocabulary

DOING THINGS

uzvilkt	put on
paturēt	keep
gulēt	lie (in bed)
atnest	bring

CLOTHES

lietusmētelis raincoat

kabata pocket

SMALL WORDS

lieta thing

AT HOME

bēniņi attic
Latvian bēniņi is grammatically plural.

LIFE AND WORK

mēģinājums rehearsal

WHAT THINGS AND PEOPLE ARE LIKE

slapjš wet

sauss dry

WEATHER

vētra storm

LISTENING & UNDERSTANDING**L1) WHO SAYS IT**

Read the dialogue again. Who says these words? Tick the right person.

1 Jūs atkal esat slapja!

☐ A Maija

☐ B Lena

2 Mans vecais lietusmētelis. Uzvelciet.

- ☐ A Maija
- ☐ B Lena

3 Vecas lietas. Daudz vecu lietu.

- ☐ A Lena
- ☐ B Maija

L2) WHAT DOES IT MEAN

Tick the right English meaning.

1 Kur ir lietussargs?

- ☐ A There's a storm outside. My clothes are wet, my shoes too.
- ☐ B And what's in the attic?
- ☐ C And where's your umbrella?

2 Jums piestāv. Labāk nekā dzeltenā jaka.

- ☐ A And what's in the attic?
- ☐ B Wait.
- ☐ C It suits you. Better than the yellow jacket.

3 Nu redzat. Tēja un gulta. Tagad!

- ☐ A Tomorrow you must stay in bed. All day.
- ☐ B There you go. Tea and bed. Now!
- ☐ C My old raincoat. Put it on.

L3) HOW DO YOU SAY IT

Tick the right Latvian sentence.

1 In the morning it's always sunny.

- ☐ A No rīta vienmēr spīd saule.
- ☐ B Jo jūs tagad esat no septītās mājas.
- ☐ C Sauss! Un ļoti silts.

2 Forty. It's older than you.

- ☐ A Jums pietāv. Labāk nekā dzeltenā jaka.
- ☐ B Četrdesmit gadi. Vecāks par jums.
- ☐ C Kāpēc man?

3 But tomorrow there's a rehearsal...

- ☐ A Birojā. No rīta spīdēja saule.
- ☐ B No rīta vienmēr spīd saule.
- ☐ C Bet rīt ir mēģinājums...

L4) PUT THE WORDS IN ORDER

Write the words in the right order on the line.

1

Arī

bet

Silta,

slapja.

lietusmētēlis.

tas

nav

2

Jo

no

tagad

septītās

jūs

esat

mājas.

3

Rīt

jums

dienu.

gultā.

Visu

jāpaliek

L5) WHAT HAPPENS FIRST

Number the lines in the order they come in the scene.

- ☐ Kur ir lietussargs?
- ☐ Paldies. Cik tas ir vecs?
- ☐ Arī slapja. Silta, bet tas nav lietusmētēlis.
- ☐ Kas ir bēniņos?
- ☐ Rīt jums jāpaliek gultā. Visu dienu.

SCENE 35 • WORDS

Lietusmētelis

The raincoat

4 Exercises • Duration: 10 min.

The weather and what to wear

Latvian

Read & listen online

slapjš
wet

vētra
storm

lietusmētelis
raincoat

uzvilkt
put on

sauss
dry

kabata
pocket

bēniņi
attic

paturēt
keep

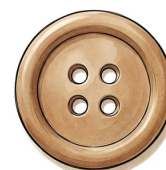
mēģinājums
rehearsal

gulēt
lie (in bed)

atnest
bring

poga
button

Words

FROM THE SCENE

slapjš

wet

Jūs atkal esat slapja!

vētra

storm

Ārā ir vētra. Manas drēbes ir slapjas. Kurpes arī.

lietusmētelis

raincoat

Mans vecais lietusmētelis. Uzvelciet.

uzvilkt

put on

Mans vecais lietusmētelis. Uzvelciet.

sauss

dry

Sauss! Un ļoti silts.

kabata

pocket

Kas ir kabatā? Atslēga. Veca un smaga.

bēniņi

attic

Kas ir bēniņos?

paturēt

keep

Paturiet.

lieta

thing

Vecas lietas. Daudz vecu lietu.

mēģinājums

rehearsal

Bet rīt ir mēģinājums...

gulēt

lie (in bed)

atnest

bring

Tagad es jums atnesu tēju.

NEW WORDS

poga

button

Te ir poga.

VOCABULARY & COMMUNICATION**W1) WHAT DOES IT MEAN?**

What does it mean?

1 lieta

- ☐ A corner
- ☐ B thing
- ☐ C straight on

2 vētra

- ☐ A storm
- ☐ B stage
- ☐ C coat

3 slapjš

- ☐ A January
- ☐ B wet
- ☐ C a lot

4 gulēt

- ☐ A name
- ☐ B language
- ☐ C lie (in bed)

5 atnest

- ☐ A coat
- ☐ B bring
- ☐ C open

6 poga

- ☐ A button
- ☐ B hundred
- ☐ C four

W2) COMPLETE THE CONVERSATION

Fill the gaps with the words from the box.

Ārā Birojā Jūs Kur

_____ atkal esat slapja!

Meaning: You're wet again!

Kur Jūs Birojā Ārā

_____ ir vētra. Manas drēbes ir slapjas. Kurpes arī.

Meaning: There's a storm outside. My clothes are wet, my shoes too.

Ārā Kur Birojā Jūs

_____ ir lietussargs?

Meaning: And where's your umbrella?

Ārā Kur Jūs Birojā

_____. No rīta spīdēja saule.

Meaning: At the office. In the morning it was sunny.

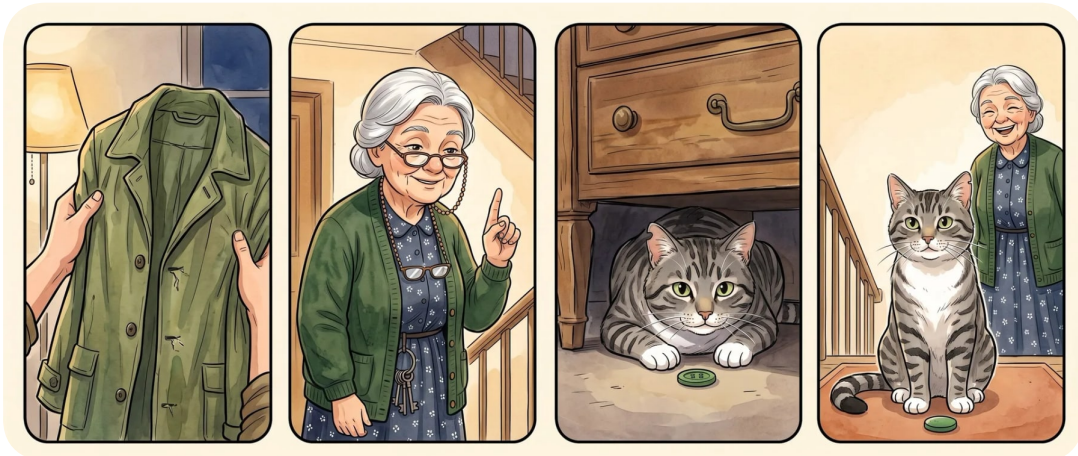
Kur Ārā Jūs No

_____ rīta vienmēr spīd saule.

Meaning: In the morning it's always sunny.

W3) MRS BĒRZIŅA, THE RAINCOAT IS DRY, BUT ONE BUTTON IS MISSING.

Fill the speech bubbles.

zinu lieta pogas Paturi

Lena: Bērziņas kundze, lietusmētelis ir sauss. Bet vienas

_____ nav.

Maija: Pogas? Es _____, kam tā ir.

Maija: Muri! Tā nav tava _____!

Lena: _____, Muri. Bet tikai vienu!

Meaning: 1. Mrs Bērziņa, the raincoat is dry, but one button is missing.

2. A button? I know who has it.

3. Muris! That's not your thing!

4. Keep it, Muris. But only one!

W4) CONNECT THE MESSAGES AND MEANINGS

Match the pairs.

① Kur ir lietussargs?	④ A There's a storm outside. My clothes are wet, my shoes too.
② Ārā ir vētra. Manas drēbes ir slapjas. Kurpes arī.	⑤ B You're wet again!
③ Birojā. No rīta spīdēja saule.	⑥ C In the morning it's always sunny.
④ Jūs atkal esat slapja!	⑦ D And where's your umbrella?
⑤ No rīta vienmēr spīd saule.	⑧ E At the office. In the morning it was sunny.

SCENE 35 • GRAMMAR

Jo, kad, ja

Reasons and simple conditions

6 Exercises · Duration: 20 min.

The weather and what to wear

Latvian

Read & listen online

Reasons and simple conditions

Jo links a simple reason: **Es palieku mājās, jo līst.** Put a comma before the linked clause. **Kad** means when: **Es ņemu lietussargu, kad līst.**

Ja means if: **Ja līst, es palieku mājās.** A simple real condition can have an ordinary present or future verb; there is no need for a conditional verb form here.

The actual conditional uses **-tu: gribētu**, would like; **varētu**, could. These courtesy expressions can be used as explained chunks. Do not replace all future forms by the conditional.

Form	Example	Meaning
jo	Es palieku, jo līst.	I stay because it rains.
kad	Es ņemu lietussargu, kad līst.	I take an umbrella when it rains.
Ja	Ja līst, es palieku mājās.	If it rains, I stay home.
gribētu	Es gribētu tēju.	I would like tea.
slapjš slapja	Es esmu slapjš. Es esmu slapja.	I am wet.
slapjš slapja	Jūs esat slapjš. Jūs esat slapja.	You are wet, polite.
mājās	Es palieku mājās.	I stay at home.

Form	Example	Meaning
nevajag	Man nevajag lietussargu.	I do not need an umbrella.

Es palieku, jo līst.

I stay because it rains.

Es ņemu lietussargu, kad līst.

I take an umbrella when it rains.

Ja līst, es palieku mājās.

If it rains, I stay home.

Es gribētu tēju.

I would like tea.

Es esmu slapja (slapjš).

I am wet.

Jūs esat slapja (slapjš).

You are wet, polite.

Es palieku mājās.

I stay at home.

Man nevajag lietussargu.

I do not need an umbrella.

GRAMMAR**G1) NOTICE THE USEFUL PATTERN**

Underline the form practised in this unit.

- 1 Es palieku, jo līst.

Meaning: I stay because it rains.

- 2 Es ņemu lietussargu, kad līst.

Meaning: I take an umbrella when it rains.

- 3 Ja līst, es palieku mājās.

Meaning: If it rains, I stay home.

- 4 Es gribētu tēju.

Meaning: I would like tea.

G2) CHOOSE THE FORM

Use the English meaning and the pattern in this unit.

1 Es palieku, _____ līst.

- ☐ A vai
- ☐ B bet
- ☐ C jo

Meaning: I stay because it rains.

2 Es ņemu lietussargu, _____ līst.

- ☐ A kad
- ☐ B kas
- ☐ C kur

Meaning: I take an umbrella when it rains.

3 _____ līst, es palieku mājās.

- ☐ A Ja
- ☐ B Kur
- ☐ C Kas

Meaning: If it rains, I stay home.

4 Es _____ tēju.

- ☐ A gribējām
- ☐ B gribētu
- ☐ C gribat

Meaning: I would like tea.

5 Es esmu _____.

- ☐ A slapji
- ☐ B slapjas
- ☐ C slapja

Meaning: I am wet.

6 Jūs esat _____.

- ☐ A slapja
- ☐ B slapjas
- ☐ C slapji

Meaning: You are wet, polite.

7 Es palieku _____.

- ☐ A mājas
- ☐ B mājās
- ☐ C māju

Meaning: I stay at home.

8 Man _____ lietussargu.

- ☐ A ņem
- ☐ B vajag
- ☐ C nevajag

Meaning: I do not need an umbrella.

G3) COMPLETE THE MESSAGES

Fill the gaps with the words from the box.

Kas Ja

_____ līst, es palieku mājās.

Meaning: If it rains, I stay home.

gribējām gribētu

Es _____ tēju.

Meaning: I would like tea.

slapji slapja

Es esmu _____.

Meaning: I am wet.

slapji slapja

Jūs esat _____.

Meaning: You are wet, polite.

māju mājās

Es palieku _____.

Meaning: I stay at home.

vajag nevajag

Man _____ lietussargu.

Meaning: I do not need an umbrella.

G4) BUILD A SENTENCE

Put the words in order.

1 palieku, Es jo līst.

Meaning: I stay because it rains.

2 līst. lietussargu, Es ņemu kad

Meaning: I take an umbrella when it rains.

3 mājās. palieku es līst, Ja

Meaning: If it rains, I stay home.

4 gribētu tēju. Es

Meaning: I would like tea.

5 slapja. esmu Es

Meaning: I am wet.

6

esat

slapja.

Jūs

Meaning: You are wet, polite.

G5) WHAT WOULD YOU SAY?

Choose the right words for the situation.

1 I stay because it rains. You say:

- ☐ A Es palieku, jo līst.
- ☐ B Es palieku, vai līst.

2 I take an umbrella when it rains. You say:

- ☐ A Es ņemu lietussargu, kad līst.
- ☐ B Es ņemu lietussargu, kur līst.

3 If it rains, I stay home. You say:

- ☐ A Ja līst, es palieku mājās.
- ☐ B Kas līst, es palieku mājās.

4 I would like tea. You say:

- (A) Es gribējām tēju.
- (B) Es gribētu tēju.

G6) CONNECT MESSAGES AND MEANINGS

Match the pairs.

(1) Es gribētu tēju.	(A) I do not need an umbrella.
(2) Es palieku mājās.	(B) I stay because it rains.
(3) Man nevajag lietussargu.	(C) If it rains, I stay home.
(4) Ja līst, es palieku mājās.	(D) I stay at home.
(5) Es palieku, jo līst.	(E) I take an umbrella when it rains.
(6) Es esmu slapja.	(F) I am wet.
(7) Jūs esat slapja.	(G) You are wet, polite.

- 8 Es ņemu H I would like tea.
lietussargu, kad līst.